

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA

BOB EDMÉ / AP

BAIONAKO EGOITZAN PRENTSA IRAKURTZEN. Xabi Larralde atzo, Batasunaren Baionako egoitzan, *Liberation* egunkaria irakurtzen. «Batasuna lege kanpo» tituluarekin zabaldu zuen egunkariak.

Ikuspegi kritiko batekin aipatu dute gertakaria nazioarteko egunkariek

Alderdi bat lege kanpo ezartzearen «eraginkortasuna» dudan ezarri dute eta, frantsesek salbu, negoziazioa proposatu

Eneko Bidegain | BAIONA

Munduko egunkari gehienak Garzonen autoari eta Madrilgo Kongresuaren erabakiari begira jarri dira. Azalean edota nazioarteko gai nagusietan sartu dute gertakaria; editorial ugari-tan komentatu ere bai. CNNren webguneko lehen gaia izan zen atzo, egun guztian.

«ADAR POLITIKOA» ALA EZ? Frantziako eta Espainiako egunkari-entzat, Batasuna «ETAren adar politikoa» da. Bertze estatuetako egunkariak zuhurtzia gehiagorekin baliatzen dute hitz hori. *Le Temps* (Suiza) egunkariaren ustez, «espainiar justiziari iruditzen zaio nahiko froga bildu duela», Batasuna eta ETA «helburu bera duten osotasun bat direla» zehazteko. *The New York Times*-ek, Batasuna «ETA-rekin kolaboratzeaz» akusatua dela dio. Termino bertsuak erabili dituzte *Le Soir*-ek (Belgika) eta *El Watan*-ek (Aljeria), bertzek bertzek.

BATASUNARI KRITIKAK. Frantziako *Liberation*-en iritziz, «Espainiar demokraten haserre aise ulertzen da». Batasunaren «hi-

pokrisia» salatu du, eta abertzaleen helburua bera dudan ezarri: «ETA instituzio erabat demokratikoak dituen gizarte batean eta euskal nortasunarekiko errespetu handia daukan autonomia oso zabal baten baitan ari da». *Le Monde*-ren (Frantzia) kritikak ere ildo bertsutik doaz: «Euskal abertzaleek askatasunez adieraz ditzakete» ideiak.

ILEGALIZAZIOARI BURUZKO DUDAK. *Liberation*-ek Batasuna lege kanpo ezartzea «moralki uler-

tzen» badu ere, ez du uste «eraginkorra» izan denik. Baina egunkari horren kezka nagusia da Batasunari «merezki ez duen biktima» esatutua emanen diola. Ilegalizazio horrek «haien propaganda txarrenari sinesgarritasun gehiago emanen dio, hala nola Euskal Herrian ez daitekeela demokraziarik izan espainiar federakuntzan egonen deno». *Le Monde*-k ere eraginkortasunaren arazoa pausatu du. «Debekatzen ahal ote da bozen %10 biltzen dituen alderdi bat, martirio bihurtu gabe? Ez ote da euskal populakuntzaren zati hori gehiago erradikalizatzeko arriskurik?» galdetu du. Horixe da *Financial Times*-en (AEB) duda ere. *La Presse*-ek (Quebec), erabaki horrek «on-

dorio astunak» izanen dituela iragarri du.

HAUTESKUNDEAK. Egunkari guztiek aipatzen dituzte Garzonen autoaren ondorioak, eta bereziki datozen hauteskundeetan Batasuna ezin aurkeztu izana. *The Guardian*-ek (Erresuma Batua) instituzio lokaletan Batasunak duen indarra gogorarazi du.

IRLANDAREKIN PAREKATZEN. *Le Monde*-k oroitarazi du «britainiarrek nahiago izan zutela Sinn Fein ez debekatu». *Financial Times*-ek Ipar Irlandako «irakaspenak» aipatu ditu. Hots, Batasuna lege kanpo uztea baino «hobe da demokrazian egonazten eta horrek ETAk berdinegin dezan konbentziazten saiatzea».

ETA BAKEA? *Financial Times*-en dudak horri buruz doaz, baita ere: «Bere isiltasunarengatik alderdi bat lege kanpo ezartzeak ezer gutxi egin dezake demokrazia babesteko edo baketzea bultzatzeko». *The Guardian* egunkariak analista batek dio «Espainiak hobe» duela «ETA-rekin hitz egitea Euskal Herrian bakea nahi baldin badu». Halatsu dio *The Independent*-ek (Erresuma Batua) ere.

ESPANIARI KRITIKAK. Europako Batasuneko estatuek Turkiaren jarrera salatu zutela eta orain EBko estatu batek alderdi bat lege kanporatu nahi duela komentatu du *La Repubblica*-k (Italia), Batasunari buruzko erreportaia luzean. *La Jornada*-k (Mexiko) kritika zorrotzak egin dizkio Espainiari. «Espainia: turkiar erako demokrazia» tituluarekin, «espainiar nazionalismoak abiatu duen jazarpen ideologikoa» aipatuta. «Gehien-goa duten espainiar erakundeak (PP eta PSOE) tratatzen dituen edozein talde politiko agertoki instituzional eta legetik kanporatzeko atea ireki da». *La Jor-*

EGUNKARIETAKO EDITORIALAK

LIBERATION

«Haien propaganda txarrenari indarra emanen dio: Euskal Herrian ez daitekeela demokraziarik izan Espainiaren baitan»

THE FINANCIAL TIMES

«Batasuna demokrazian egonazten eta ETAr berdinegin dezan konbentziazten saiatzea hobe da»

THE GUARDIAN

«Espainiak hobe du ETArekin hitz egitea Euskal Herrian bakea nahi badu»

LA JORNADA

«Espainiak Caudilloaren erregimenaren monolitismoa, itsukeria eta intolerentzia berreskuratu ditu»

LE TEMPS

«Tony Blairrek Sinn Fein baztertu ordez, negoziazioetan sartzea hautatu zuen, atakatik ateratzeko»

nada-ren ustez, EAJk eta Kataluniako «alderdi autonomistek» ere Batasunaren zorte bera jasane dezakete «etorkizunean». «Francisco Franco hil baino 26 urte geroago, Aznarren Espainiak, bide parlamentariotik, Espainiako Caudilloaren erregimenaren ezaugarri izan ziren monolitismoa, intolerantzia eta itsukeria berreskuratu ditu».

ERREAKZIOAK INTERNET-EN

Gehienak lege kanporatzearen kontra

BBCk, Erresuma Batuko irrati eta telebista konpainia publikoak eztabaida gune bat antolatu du webgunean, Batasuna lege kanporatzea erabaki zuzena den edo ez galdetuta. 30 internauta inguruk erantzun dute, eta gehienek iritziz erabakia ez da zuzena, ezta egokia ere.

Batasunaren lege kanporatzearen kontrako gehienek —asko Erresuma Batukoak—, Euskal Herriko eta Ipar Irlandako

egoerak parekatu dituzte. «Sinn Fein edo alderdi unionistak debekatu al ditugu? Ez. Espainiak ikasi beharko luke», dio Jennyk, Erresuma Batutik. Erabakiak biolentzia areagotuko duela ere badiote zenbaitek: «Alderdi politiko bat lege kanpo uzten baduzu, arazoak konpontzeko bide politikoa galarazten duzu. Biolentzia izango da alternatiba bakarra gero eta jende gehiagorentzat», Belgikako Pieter Vanherperen iritziz. Ideia horiez gain, euskaldunen autodeterminazio eskubidea onartu behar dela diotenak eta Aznar Bushekin parekatzen dutenak ere ageri dira; baita informa-

zio osoagoa falta duela dioten perutar bat ere: «Ez dut entzun euskaldunen baten iritzirik arazoari buruz, nahiz eta Batasunak euskaldunen %15 ordezkatzen dituen».

Aldiz, Batasuna lege kanporatu behar dela dio Suitzako GTK, «independentzia arriskua dakarrelako. Aro global honetan ez dago eskualdeen independentziarako aukerarik». «Autodeterminazioa? Euskaldunak bezain harro dauden herrien herrialdea da Espainia», dio, berriz, Guillermo kantabriarrak.

Webgunea: news.bbc.co.uk/2/hi/talking_point/2211732.stm